

Ústavnímu soudu
Joštova 8
660 83 Brno 2

ÚSTAVNÍ SOUD	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne:	15 -09- 2025 3
krát Přílohy:	2
Vyřizuje:	LC

Ke sp. zn. 58 T 140/2024

Navrhovatel: Obvodní soud pro Prahu 6, IČO 00024431
sídlem ul. 28. pluku 1533/29b, Vršovice, 100 83 Praha 10
*senát složený z předsedy senátu JUDr. Kryštofa Nového a přísedících Karla Hořáka a
Mgr. Ludmily Tomandlové v trestní věci vedené pod sp. zn. 58 T 140/2024*

Účastník řízení: Parlament České republiky

Návrh na zrušení ustanovení zákona podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky

I. Předmět návrhu

1. Usnesením ze dne 8. 7. 2025, č. j. 58 T 140/2024-357, rozhodl Obvodní soud pro Prahu 6 podle § 224 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „tr. řád“), o přerušení trestního stíhání obžalovaného T. R. v řízení o trestní věci vedené pod sp. zn. 58 T 140/2024.

Příloha č. 1: Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 8. 7. 2025, č. j. 58 T 140/2024-357

2. V souladu s čl. 95 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava“), tímto předkládá tuto věc Ústavnímu soudu k rozhodnutí o návrhu na zrušení čl. IV. zákona č. 319/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 319/2024 Sb.“), a to pro rozpor s čl. 38 odst. 1 usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky (dále jen „Listina“).

II. Procesní stav

3. Dne 13. 12. 2024 podala státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 6 obžalobu proti výše jmenovanému obžalovanému pro skutky právně kvalifikované jako přečin nebezpečného vyhrožování podle § 353 odst. 1 tr. zákoníku a přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku (skutek pod bodem I.) a dále jako zvlášť závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku a přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, 2 písm. a), b) tr. zákoníku (skutek pod bodem II.).
4. Tato trestní věc napadla do soudního oddělení 58 T a byla v souladu s tehdy platným a účinným rozvrhem práce Obvodního soudu pro Prahu 6 přidělena soudkyni Mgr. Kláře Jantošové jako předsedkyni senátu. Po jejím přeložení k jinému soudu s účinností od 1. 1. 2025 byla do soudního oddělení 58 T Obvodního soudu pro Prahu 6 přidělena nově jmenovaná soudkyně Mgr. Eliška Matyášová. Po konzultaci s Městským soudem v Praze bylo zjištěno, že Mgr. Eliška Matyášová nebyla dle § 105 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (dále jen „ZoSS“), ve znění účinném do 31. 12. 2024, zároveň jmenována do funkce předsedkyně senátu, neboť toto ustanovení s účinností od 1. 1. 2025 bez náhrady zaniklo.

Příloha č. 2: Rozvrh práce Obvodního soudu pro Prahu 6, účinný ke dni 1. 3. 2024

Příloha č. 3: Rozvrh práce Obvodního soudu pro Prahu 6, účinný ke dni 1. 1. 2025

5. Vzhledem k tomu, že podle čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. bylo i nadále nezbytné na toto řízení, které bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2025, tj. datem účinnosti novely ZoSS, užít ustanovení dosavadních právních předpisů o obsazení soudu a věc projednat v senátním složení, přijal dne 27. 1. 2025 předseda Obvodního soudu pro Prahu 6 opatření pod sp. zn. 31 Spr 232/2025, jímž tuto trestní věc odňal Mgr. Elišce Matyášové

Nepředchází
LUSTRUM

15 -09- 2025

provedené ke dni :

Zpracovala : P. J.

US CKDP 0014164/25

US25058145

a pomocí tzv. kolovacího systému ji přidělil jinému soudci, jemuž funkce předsedy senátu podle čl. II bodu 2 zákona č. 319/2024 Sb. dosud nezanikla, a to JUDr. Kryštofu Novému.

Příloha č. 4: Opatření předsedy Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 27. 1. 2025, sp. zn. 31 Spr 232/2025

6. Obdobným právním stavem se Obvodní soud pro Prahu 6 zabýval ve věci vedené pod sp. zn. 58 T 21/2024. Zde k námitce státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze, týkající se údajně nezákonného obsazení senátu po odnětí věci Mgr. Elišce Matyášové a jejím novém přidělení JUDr. Kryštofu Novému jakožto předsedovi senátu, usnesením ze dne 26. 3. 2025, č. j. 58 T 21/2024-2965, námitce státního zástupce za užití § 31 odst. 1 ve spojení s § 30 odst. 1 tr. řádu *per analogiam* nepřisvědčil a rozhodl, že předseda senátu JUDr. Kryštof Nový a přísedící Mgr. Jana Skalická a Viktorie Bartoníčková nejsou v dané věci vyloučeni z projednání trestní věci. Podání státního zástupce přitom posoudil v souladu s § 59 odst. 1 tr. řádu dle jeho obsahu jako námitku tzv. objektivní podjatosti soudního senátu, a to s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3011/20.

Příloha č. 5: Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 26. 3. 2025, č. j. 58 T 21/2024-2965

7. Proti tomuto rozhodnutí podal státní zástupce společně s dalšími obžalovanými stížnosti. Na jejich podkladě bylo napadené rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 6 vydané v trestní věci pod sp. zn. 58 T 21/2024 usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2025, č. j. 9 To 166/2025-2992, bez dalšího zrušeno.

Příloha č. 6: Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2025, č. j. 9 To 166/2025-2992

8. Městský soud v Praze se v dané věci ztotožnil s argumentací státního zástupce, že novela ZoSS výrazně deformovala způsob obsazení soudu v trestních řízeních, kdy pro řízení před soudem zahájená do 31. 12. 2024 zachovává ve světle čl. IV zákona č. 319/2024 Sb., stávající stav, tedy senátní obsazení se soudcem jako předsedou senátu a dvěma přísedícími, přičemž všem zde zmíněným jejich funkce postupně zanikají, zatímco u řízení zahájených před soudem od 1. 1. 2025 jsou trestní věci rozhodovány již jen samosoudci, a to bez ohledu na to, zda by v případě jejich nápadu do tohoto data bylo též třeba jejich projednání v senátu. Důsledkem výkladu, který byl předsedou Obvodního soudu pro Prahu 6 po konzultaci s Městským soudem v Praze přijat, je to, že Mgr. Eliška Matyášová je oprávněna projednat jakožto samosoudkyně trestní věci napadlé k soudu od 1. 1. 2025, byť by v případě nápadu do tohoto data připadalo v úvahu výlučně senátní složení soudu, avšak není již příslušná k rozhodování trestních věcí napadlých do 31. 12. 2024 v senátním složení, kdy takovou věc jí bylo třeba odejmout a nově ji přidělit jinému soudci, jemuž doposud funkce předsedy senátu dle čl. II bodu 2 zákona č. 319/2024 Sb. nezanikla. Nejenže předmětný postup ostře koliduje s požadavkem transparentnosti a předvídatelnosti přidělování věcí zákonnému soudci, ale rovněž zásadním způsobem omezuje okruh soudních oddělení, jimž může být věc přidělena. V této souvislosti pak dle závěru Městského soudu v Praze reálně hrozí, že po určitém období nebude nadále možné u vybraných okresních, resp. obvodních soudů funkci předsedy senátu nahradit, což by mohlo vyústit v potřebu delegace senátních trestních věcí k jiným okresním, resp. obvodním soudům, kde soudce zastávající danou funkci bude i nadále působit. Z důvodu nesystémovosti a nedůvodné selektivnosti nové právní úpravy tak Městský soud v Praze navrhl, aby Obvodní soud pro Prahu 6 postupoval podle čl. 95 odst. 2 Ústavy a předložil věc Ústavnímu soudu s ohledem na rozpor čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. s ústavním pořádkem.
9. Přestože totožná námitka, týkající se nezákonného obsazení senátu, nebyla v nyní projednávané věci vedené pod sp. zn. 58 T 140/2024 žádnou ze stran vznesena, soud vyšel z principu právní jistoty a z něj plynoucího principu ochrany oprávněné důvěry v právo. Ty vyžadují především efektivní ochranu práv všech právních subjektů ve stejných případech shodným způsobem a předvídatelnost postupu orgánů státu, včetně soudů. Vzhledem k tomu, že uvedené principy jsou též základními pilíři práva na spravedlivý proces (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2010, sp. zn. IV. ÚS 2738/10, ze dne 28. 5. 2013, sp. zn. II. ÚS 2570/10, a ze dne 3. 4. 2014, sp. zn. III. ÚS 1561/13), bylo svoláno neveřejné zasedání za účelem projednání stávající procesní situace, která se inherentně dotýká podmínek pro vedení řízení v širším ústavně právním kontextu. V neveřejném zasedání Obvodní soud pro Prahu 6 rozhodl o přerušení trestního stíhání obžalovaného za souběžného předložení věci Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy s návrhem na zrušení čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. pro rozpor s čl. 38 odst. 1 Listiny.

III. Aktivní legitimace k podání návrhu

10. Obvodní soud pro Prahu 6 má předně za to, že je sám aktivně legitimovaným subjektem k podání návrhu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, neboť čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. je ustanovením zákona, jehož má být při řešení výše vymezené trestní věci využito.
11. Jak opakovaně judikoval Ústavní soud, požadavek užití zákona, resp. jeho jednotlivé části, při řešení věci je třeba vykládat přísně restriktivně, tedy jako podmínku jeho bezprostřední aplikace ve vedeném řízení, nikoli pouze jako hypotetickou možnost jeho užití v projednávané věci, nadto k řešení toliko okrajové otázky (viz např. nálezy ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 20/05, a usnesení ze dne 28. 11. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 20/02). V rámci trestních řízení tomuto požadavku jistě odpovídají ustanovení zákona, jež mají být aplikována při rozhodování ve věci samé, tedy o vině a trestu (viz usnesení ze dne 23. 10. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 39/2000). Nezáleží přitom, zda se jedná o normy hmotněprávní či procesněprávní ani zda jde o normy výlučně trestně právní či též z jiných právních odvětví (Púry, F. *Komentář ke § 224*. In: Šámal, P. a kol. *Trestní řád* (Praha: C. H. Beck, 2013), odst. 11, dostupné v Beck-online). I trestní řízení ostatně podléhá obecnějším pravidlům, jež regulují jeho zákonnost. K nim se řadí též právní normy upravující obsazení soudu tak, jak uvádí ZoSS.
12. Již z opatření předsedy Obvodního soudu pro Prahu 6 vyplynulo, že čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. se řadí mezi ustanovení, která byla bezprostředně použita v projednávané trestní věci. Důsledkem jeho aplikace byl totiž postup, kdy trestní věc vedená pod sp. zn. 58 T 140/2024 musela být odňata soudkyní Mgr. Elišce Matyášové, působící od 1. 1. 2025 v soudním oddělení 58 T, neboť jmenovaná nemohla z důvodu zrušení § 105 odst. 3 ZoSS, ve znění účinném do 31. 12. 2024, zastávat funkci předsedkyně senátu a tím rozhodovat v řízeních vyžadujících i nadále senátní složení, a musela být v souladu s tzv. kolovacím systémem nově přidělena soudci, jemuž funkce předsedy senátu ani po 1. 1. 2025 nezanikla.
13. Uvedeným způsobem byl předsedou senátu v této trestní věci nově určen JUDr. Kryštof Nový jako zákonný soudce, který by se však nestal příslušným k rozhodování, nezakotvil-li by čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. podmínku, že na řízení zahájená před nabytím účinnosti tohoto novelizujícího zákona se do pravomocného skončení použijí ustanovení dosavadních právních předpisů o obsazení soudu – jinými slovy požadavek na senátní obsazení soudu předsedou senátu spolu se dvěma přísedícími i po 1. 1. 2025 ve vybraných trestních řízeních, jež byla zahájena před soudem nejpozději dne 31. 12. 2024.
14. Jak v tomto bodu potvrzuje i dosavadní rozhodovací praxe Ústavního soudu, právní normy určující obecně příslušnost soudu a soudce jsou ustanoveními zákona, která jsou bezprostředně užívána v řízení, a to po celou dobu jeho trvání (viz nálezy ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 33/09). Navrhovatel se přitom ztotožňuje s argumentací ústavní soudkyně JUDr. Kateřiny Šimáčkové v jejím odlišném stanovisku k usnesení ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. Pl. ÚS 11/15, že totožné závěry lze vztáhnout i na ustanovení upravující přidělení věci konkrétnímu zákonnému soudci rozhodujícímu v řízení, které musí rovněž podléhat přezkumu z hlediska případných nepřipustných zásahů do soudcovské nezávislosti.
15. Za stavu, kdy je soudce v souladu s § 2 odst. 6 tr. řádu povinen hodnotit důkazy dle svého vlastního vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v souhrnu, nelze vyloučit, aby dospěl ke svébytným skutkovým a při výkladu obecných právních norem též právním závěrům, které se mohou od závěrů, jež by zaujal jiný soudce projednávající totožnou věc, odlišovat (srov. obdobně nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3011/20). Otázka obsazení soudu v této trestní věci tak může potenciálně mít vliv na průběh a výsledek řízení, přičemž v širším slova smyslu nelze přehlédnout ani její souvislost s právem stran na zákonného soudce dle čl. 38 odst. 1 Listiny. Čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. v tomto ohledu představuje překážku pro plnou realizaci tohoto práva, neboť deformuje objektivní pravidla pro výběr soudců, jimž může být trestní věc vyžadující i po 1. 1. 2025 senátní složení soudu přidělena ústavně konformním způsobem. Nebude-li ustanovení z aplikace vyloučeno, mohlo by tak být dosaženo odlišného výsledku řízení, čímž je naplněna podmínka čl. 95 odst. 2 Ústavy pro podání návrhu (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 4. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 38/08).

IV. Rozpor napadeného ustanovení zákona s ústavním pořádkem

16. Obvodní soud pro Prahu 6 se přiklonil ke směru argumentace, který nastínil Městský soud v Praze ze dne 27. 5. 2025, č. j. 9 To 166/2025-2992. Ve shodě s jeho stanoviskem tak dospěl k názoru, že čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. je v rozporu s čl. 38 odst. 1 Listiny, a to z následujících důvodů.

17. **Zaprvé**, zrušením ust. § 105 odst. 3 ZoSS, ve znění účinném do 31. 12. 2024, bez náhrady se uzavřel počet soudců zastávajících funkci předsedy senátu, který již nadále nemůže být doplněn soudci nově jmenovanými do své funkce od 1. 1. 2025. S ohledem na znění čl. IV zákona č. 319/2024 Sb., který vyžaduje dokončení řízení před soudem, zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, podle dosavadních právních předpisů o obsazení soudu, tak v soudních odděleních, která byla převzata nově jmenovanými soudci bez pověření funkcí předsedy senátu, vznikla potřeba věci vyžadující i po 1. 1. 2025 senátní složení těmto soudcům odejmout a přidělit je naopak soudcům ze zbývajících soudních oddělení u téhož okresního, resp. obvodního soudu, kteří i nadále funkci předsedy senátu zastávají.
18. Již samotné přidělení věci je nicméně pro účastníky řízení netransparentní a nepředvídatelné, kdy je třeba souběžně přihlédnout k čl. II odst. 2 zákona č. 319/2024 Sb., dle něhož funkce předsedy senátu i stávajícím soudcům zaniká, a to buď ke dni účinnosti tohoto zákona, tj. k 1. 1. 2025, nepodíli-li se již k tomuto datu na rozhodování žádné věci vyžadující senátní složení, resp. k datu pozdějšímu, kdy dojde k pravomocnému skončení veškerých řízení tohoto charakteru. Uvedená skutečnost přitom není zaznamenávána v rozvrhu práce a nemusí být v okamžiku *ad hoc* přerozdělení ani známa předsedovi soudu, který k tomuto kroku dává svůj pokyn, čímž se zvyšuje riziko přidělení věci soudci, jehož funkce předsedy senátu již zanikla.
19. Účastníci řízení nadto k okamžiku odnětí a nového přidělení věci nemohou ověřit, zda bude řízení vedeno zákonným soudcem ve smyslu čl. 38 odst. 1 Listiny a případně vznést proti této osobě příslušnou námitku. Nutným důsledkem aplikace čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. je jinými slovy postup, který nespĺňuje požadavek na přidělování věci dle předem stanovených a ověřitelných pravidel, jak opakovaně ve své rozhodovací praxi akcentoval Ústavní soud (viz např. nálezy ze dne 22. 2. 1996, sp. zn. III. ÚS 232/95, a ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. IV. ÚS 3011/20).
20. **Zadruhé**, čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. výrazným způsobem deformuje okruh soudců, jimž může být věc přidělena, a to tím, že bez relevantního věcného důvodu vylučuje soudce jmenované po 1. 1. 2025 z toho, aby projednávali věci vyžadující i po tomto datu senátní obsazení. Tito soudci jsou přitom i podle aktuálně platné a účinné úpravy bez jakýchkoli překážek oprávněni rozhodovat ve věcech, které by v případě jejich nápadu k soudu do 31. 12. 2024 senátní obsazení rovněž vyžadovaly. Dopadem čl. IV zákona č. 319/2024 Sb. je proto nejen krajně selektivní výběr osob předsedů senátu v řízeních zahájených před soudem do dne 31. 12. 2024, kdy jediným rozlišovacím kritériem je datum nápadu příslušné věci soudu, ale v souběhu s čl. II odst. 2 téhož zákona též riziko stálého zužování skupiny soudců, kterým jako předsedům senátu budou moci být věci vyžadující senátní obsazení přiděleny.
21. Ačkoli Obvodní soud pro Prahu 6 nepřehlédl, že zákonodárce na riziko tzv. „vyčerpání rezervoáru předsedů senátu“ reagoval přijetím zákona č. 269/2025 Sb., kterým se mění zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, jehož čl. II odst. 2 přiznává předsedovi krajského soudu pravomoc jmenovat předsedy senátu vybraného okresního, resp. obvodního soudu, kde již všichni soudci této funkce pozbyli, ani toto *ad hoc* jmenování, v němž lze rovněž spatřovat prvky arbitrárnosti, zásadně nevyvrací námitku, že konkrétní řízení, jež bylo u okresního, resp. obvodního soudu zahájeno před 1. 1. 2025, měl vést zcela jiný zákonný soudce. Tato novelizace proto případnou vadu, která vznikla již samotným automatickým vyloučením všech soudců okresních, resp. obvodních soudů jmenovaných po datu 1. 1. 2025 z projednávání věci vyžadujících senátní složení, nemůže zhojit.
22. Výše popsany scénář přitom nelze považovat toliko za hypotetický, neboť je přesným odrazem situace, jež nastala v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 6 pod sp. zn. 58 T 140/2024, z něhož byla pro absenci pověření funkcí předsedkyně senátu vyloučena Mgr. Eliška Matyášová jako soudkyně jmenovaná s účinností od 1. 1. 2025 a projednáním věci byl nově pověřen JUDr. Kryštof Nový jakožto soudce, jemuž funkce předsedy senátu ke dni 27. 1. 2025, tj. dni vydání opatření předsedy Obvodního soudu pro Prahu 6, dosud nezanikla.

V. Petit

23. Na základě výše uvedeného Obvodní soud pro Prahu 6 navrhuje, aby Ústavní soud zrušil čl. IV. zákona č. 319/2024 Sb. pro rozpor s čl. 38 odst. 1 Listiny, a to ke dni, který určí v nálezu.

Praha, 8. září 2025

JUDr. Kryštof Nový
předseda senátu

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'JUDr. Kryštof Nový', written over a horizontal line.

Doložka z automatizované konverze dokumentu do elektronické podoby – z moci úřední

Dokument (název vstupního souboru nebyl uveden) vznikl převedením listinného dokumentu do elektronického dokumentu pod pořadovým číslem **10079699-000-250915112058**. Vzniklý dokument obsahem odpovídá vstupnímu dokumentu. Počet stran dokumentu: 5

Vstup neobsahoval viditelný prvek, který nelze plně přenést na výstup.

Konverzi provedl subjekt: Ústavní soud, IČ: 48513687

Datum vyhotovení: **15.09.2025**

Poznámka:

Konverzi dokumentu se nepotvrzuje správnost a pravdivost údajů obsažených v dokumentu a jejich soulad s právními předpisy. Kontrolu doložky lze provést v centrální evidenci doložek na adrese <https://www.czechpoint.cz/overovacidoložky>.

10079699-000-250915112058